

# Ein ffocws ar gyfer 2026-2028

## Amgylchedd Iach

Ein nod: Creu amgylchedd sy'n galluogi, yn cefnogi ac yn hyrwyddo cyfleoedd i gael bwyd da, ac sy'n ailgyflwyno symud i fywyd bob dydd

|   | Blaenoriaeth y system                                                                              | Y newid yr ydym yn ceisio ei gyflawni                                                           | Yr hyn y byddwn yn ei wneud                                                                                                                                                                                                                                                                    | Beth fydd yn cael ei ystyried yn llwyddiant                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Pwy fydd yn arwain                                                                                               |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | <b>Polisi a deddfwriaeth i gefnogi ac i alluogi pobl i symud, teithio'n llesol a chael bwyd da</b> | Ymgorffori bwyd da a symud yn y gwaith o ddylunio ein lleoedd, ein mannau agored a'n hadeiladau | Gwneud gwaith cwrpasu ar adnoddau ar gyfer swyddi hybrid iechyd cyhoeddus a chynllunio pwrpasol i wneud cynnydd mewn meysydd mawr eu heffaith a nodwyd a fydd yn ymgorffori Bwyd Da a Symud ymhellach yn nyluniad ein lleoedd, ein mannau agored a'n hadeiladau                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>Cytundeb ynghylch meysydd mawr eu heffaith</li> <li>Swyddi hybrid wedi'u creu a'u llenwi</li> <li>Cynnydd wedi'i wneud mewn meysydd mawr eu heffaith</li> <li>Gwneud y mwyaf o gyfleoedd i ymgorffori Bwyd Da a Symud yn nyluniad ein lleoedd, ein mannau agored a'n hadeiladau</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                            | Adran Gynllunio Cyngor Caerdydd, Adran Gynllunio Cyngor Bro Morgannwg gyda Tîm Iechyd Cyhoeddus Caerdydd a'r Fro |
| 2 |                                                                                                    | Lleihau nifer yr hysbysebion ar gyfer bwyd a diod nad ydynt yn iach                             | <p>Sicrhau bod polisiau Hysbysebu a Nawdd Awdurdodau Lleol yn bwrw gwreiddiau a gwerthuso eu heffaith</p> <p>Archwilio cyfleoedd i ysgogi newid lleol pellach a dechrau eu rhoi ar waith</p> <p>Parhau i rannu'r gwersi a ddysgir yn lleol ac eirioli dros weithredu ar lefel genedlaethol</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Polisiau Hysbysebu a Nawdd Awdurdodau Lleol wedi bwrw gwreiddiau ac yn sail i drefniadau cytundebol</li> <li>Effaith newid polisi mewn perthynas ag amlygiad i hysbysebion wedi'i werthuso</li> <li>Cyfleoedd i ysgogi newid lleol pellach wedi'u harchwilio ac wedi dechrau cael eu rhoi ar waith</li> <li>Gwersi a ddysgwyd yn lleol wedi'u rhannu ag ardaloedd eraill</li> <li>Cyfleoedd i eirioli dros newid cenedlaethol a fydd yn lleihau hysbysebu bwyd a diod nad ydynt yn iach wedi dechrau cael eu rhoi ar waith</li> </ul> | Cyngor Caerdydd, Cyngor Bro Morgannwg, Tîm Iechyd Cyhoeddus Caerdydd a'r Fro                                     |

|   | Blaenoriaeth y system                                                                                               | Y newid yr ydym yn ceisio ei gyflawni                                                                                                      | Yr hyn y byddwn yn ei wneud                                                                                                                                                                                                                                                                         | Beth fydd yn cael ei ystyried yn llwyddiant                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Pwy fydd yn arwain                                                                                                                                  |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3 | <b>Dylunio/ aiddylunio lleoedd, mannau agored ac adeiladau cymunedol sy'n galluogi pobl i symud a chael bwyd da</b> | Gwneud y mwyaf o asedau cymunedol                                                                                                          | Gweithio gyda'r gymuned a phartneriaid allweddol i lunio a chyflwyno rhaglen coginio a maeth a ariennir gan y loteri a buddsoddi mewn mwy o geginau cymunedol ym Mro Morgannwg                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>Buddsoddiad wedi'i wneud mewn ceginau cymunedol</li> <li>Ceginau cymunedol yn cael eu defnyddio gan grwpiau lleol, gan weithio yn unol â'r canllawiau arfer gorau yn y ddogfen <i>Ceginau Rhannu Defnydd Cymunedol: Canllawiau Ymarfer a Phhecyn Cymorth Cymunedol</i></li> <li>Rhaglen addysg coginio a maeth Bwyd y Fro a ariennir gan y loteri yn cael ei darparu ledled Bro Morgannwg</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Partneriaeth Bwyd y Fro, BIP Caerdydd a'r Fro, Tîm Deieteg Iechyd y Cyhoedd                                                                         |
| 4 |                                                                                                                     | Gwneud y mwyaf o asedau cymunedol (gan gynnwys ysgolion, canolfannau hamdden, caeau, parciau, ystafelloedd newid a chanolfannau cymunedol) | <p>Sefydlu tasglu i sicrhau bod yr archwiliad o gyfleusterau yn sail i benderfyniadau ynghylch datblygu/uwchraddio cyfleusterau a chynllunio ar gyfer y dyfodol yng Nghaerdydd</p> <p>Creu cynlluniau ar gyfer cyfleusterau a seilwaith ym Mro Morgannwg sy'n cefnogi cymunedau i fod yn egniol</p> | <p>Caerdydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tasglu wedi'i sefydlu</li> <li>Gwaith cwmpasu wedi'i wneud ar benderfyniadau ynghylch cyfleusterau (<i>pa sefydliadau sy'n gwneud penderfyniadau, sut ac at ba ddiben</i>)</li> <li>Argymhellion archwiliad o gyfleusterau wedi'u hystyried ac wedi dechrau cael eu rhoi ar waith</li> <li>Ystyriaeth wedi'i rhoi i sut y mae'r archwiliad o gyfleusterau'n cael ei gadw'n 'fyw' a/neu ei ehangu</li> </ul> <p>Bro Morgannwg:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Archwiliad o gyfleusterau wedi'i gwblhau a'i ddadansoddi</li> <li>Argymhellion yr archwiliad o gyfleusterau wedi'u hystyried ac wedi dechrau cael eu rhoi ar waith</li> <li>Y mecanweithiau sydd eu hangen i sicrhau bod yr archwiliad o gyfleusterau yn sail i benderfyniadau ynghylch datblygu/uwchraddio cyfleusterau ym Mro Morgannwg wedi'u hystyried</li> </ul> | <p>Cyngor Caerdydd gyda'r Grŵp Partneriaeth Symud Mwy</p> <p>Cyfarwyddiaethau Parciau, Hamdden a Dysgu Gydol Oes a Sgiliau Cyngor Bro Morgannwg</p> |

|   | Blaenoriaeth y system                                                                               | Y newid yr ydym yn ceisio ei gyflawni                                                                    | Yr hyn y byddwn yn ei wneud                                                                                                                                                                                  | Beth fydd yn cael ei ystyried yn llwyddiant                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Pwy fydd yn arwain                                                                                                       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                                                                                     |                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Cyfleoedd i eirioli dros bwysigrwydd cyfleusterau i gefnogi cymunedau i fod yn egniol wedi dechrau cael eu rhoi ar waith</li> <li>Ystyriaeth wedi'i rhoi i sut y mae'r archwiliad o gyfleusterau'n cael ei gadw'n 'fyw' a/neu ei ehangu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                          |
| 5 | <b>Seilwaith teithio llesol integredig a thrafnidiaeth gyhoeddus hygyrch a dibynadwy</b>            | Cynyddu argaeledd, ansawdd a'r defnydd o deithio llesol (cerdded, olwyno, beicio, trafndiaeth gyhoeddus) | Parhau i gydweithio i ddylunio cynlluniau teithio llesol a thrafnidiaeth gyhoeddus o ansawdd uchel                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Cynlluniau teithio llesol wedi'u datblygu gan ystyried yr effeithiau ar anghydraddoldebau ac iechyd</li> <li>Manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i gynyddu argaeledd, ansawdd a'r defnydd o ddulliau teithio iach</li> <li>Dewisiadau teithio llesol yng Nghaerdydd ar gyfer cludiant o'r cartref i'r ysgol yn cael eu defnyddio'n amlach</li> </ul>                                                                                                                                    | Timau Trafnidiaeth Cynghorau Caerdydd a Bro Morgannwg, Tîm Iechyd Cyhoeddus Caerdydd a'r Fro a Gweithredwyr Trafnidiaeth |
| 6 | <b>Mannau cyhoeddus hygyrch, cynhwysol a diogel er mwyn i bobl allu symud, chwarae a thyfu bwyd</b> | Gwella mynediad at fwyd da                                                                               | Cynyddu cynhyrchiant bwyd lleol yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg drwy: <ul style="list-style-type: none"> <li>Ganfod tir a chyfleoedd addas ar gyfer tyfu bwyd cymunedol a masnachol yng Nghaerdydd</li> </ul> | Caerdydd: <ul style="list-style-type: none"> <li>Prosiect peilot Tyfu Cymunedol Cyngor Caerdydd wedi'i gwblhau a'i werthuso</li> <li>Strategaeth Rhandiroedd newydd wedi'i datblygu</li> <li>Cynllun Tyfu Cymunedol ar waith, gan gynnwys ystod ehangach o safleoedd tyfu posibl ledled Caerdydd gyda Strategaeth a darpariaeth Rhandiroedd wedi'i ystyried</li> <li>Opsiynau wedi'u harchwilio i sicrhau bod cynnig Edible Cardiff yn gynaliadwy yn yr hirdymor a datrysiadau wedi dechrau cael eu rhoi ar waith</li> </ul> | Cyngor Caerdydd (drwy'r Strategaeth Fwyd) a Phartneriaeth Bwyd Caerdydd                                                  |

|   | Blaenoriaeth y system                                     | Y newid yr ydym yn ceisio ei gyflawni | Yr hyn y byddwn yn ei wneud                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Beth fydd yn cael ei ystyried yn llwyddiant                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Pwy fydd yn arwain                                                                                                                                 |
|---|-----------------------------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                                           |                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Adeiladu ar ganfyddiadau Adroddiad Tyfu Bwyd Cymunedol y Fro (2025) gan fynd i'r afael â'r rhwystrau a'r anghenion a nodwyd</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Bro Morgannwg: <ul style="list-style-type: none"> <li>Mwy o bobl yn cael eu cefnogi i gymryd rhan mewn mannau tyfu cymunedol lleol</li> <li>Busnesau garddwriaethol masnachol lleol yn sicrhau hyfywedd ac wedi'u cysylltu â chymunedau lleol</li> <li>Swm y llysiau a gynhyrchir drwy brosiectau garddwriaethol (tyfu bwyd) wedi cynyddu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Partneriaeth Bwyd y Fro                                                                                                                            |
| 7 | <b>Polisi a deddfwriaeth i gefnogi a galluogi chwarae</b> | Diogelu a hyrwyddo chwarae plant      | <p>Datblygu ac ymgorffori 'gweledigaeth ar gyfer chwarae' yng Nghaerdydd i sicrhau bod gan bob plentyn amser, lle a chaniatâd i chwarae, bob dydd, a lle mae chwarae'n cael ei werthfawrogi gan bawb fel rhywbeth hanfodol ar gyfer plentynod iach a bywyd cymunedol</p> <p>Datblygu Strategaeth Chwarae ar gyfer Bro Morgannwg i ddarparu gweledigaeth gyffredin ar gyfer chwarae, gan ganolbwyntio ar yr hyn sy'n dylanwadu ar gyfleoedd chwarae beunyddiol plant a phobl ifanc (meysydd chwarae,</p> | <p>Caerdydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>'Gweledigaeth ar gyfer Chwarae' wedi'i mabwysiadu drwy gymeradwyaeth y Cabinet</li> <li>Cynllun Cyfathrebu wedi'i ddatblygu a'i roi ar waith</li> <li>Cyfrifoldeb a rennir dros chwarae ar draws adrannau'r cyngor wedi'i gryfhau</li> <li>'Polisi Chwarae' wedi'i ymgorffori yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd</li> <li>Cynnydd parhaus wedi'i wneud o ran y Cynllun Gweithredu Digonolrwydd Chwarae</li> </ul> <p>Bro Morgannwg:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Dull wedi'i gytuno i ddatblygu Strategaeth Chwarae a'r strategaeth derfynol wedi'i chymeradwyo gan Uwch Dim Arwain Cyngor Bro Morgannwg</li> </ul> | <p>Tîm Caerdydd Dinas sy'n Dda i Blant a Gwasanaethau Chwarae Plant Cyngor Caerdydd</p> <p>Gwasanaethau Parciau a Hamdden Cyngor Bro Morgannwg</p> |

|   | Blaenoriaeth y system                                                                               | Y newid yr ydym yn ceisio ei gyflawni                                         | Yr hyn y byddwn yn ei wneud                                                                                                                                                                      | Beth fydd yn cael ei ystyried yn llwyddiant                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pwy fydd yn arwain                        |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
|   |                                                                                                     |                                                                               | parciau, strydoedd, llwybrau, lleoliadau fel ysgolion, mannau cymunedol, tai, cynllunio, teithio llesol a darpariaeth chwarae)                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                           |
| 8 | <b>Mannau cyhoeddus hygyrch, cynhwysol a diogel er mwyn i bobl allu symud, chwarae a thyfu bwyd</b> | Parciau a mannau agored cynhwysol a diogel sy'n galluogi pobl i fod yn egniol | Datblygu Strategaeth Meysydd Chwarae ar gyfer Caerdydd fel bod pob maes chwarae yn ddiddorol, yn gynhwysol, o safon uchel ac yn gysylltiedig, gan alluogi plant, pobl ifanc a theuluoedd i symud | Caerdydd: <ul style="list-style-type: none"> <li>Strategaeth Meysydd Chwarae wedi'i chyd-ddatblygu gyda rhanddeiliaid, wedi'i chymeradwyo gan y Cabinet ac wedi dechrau cael ei rhoi ar waith</li> <li>Argymhellion o'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae ac 'Ymchwil HerParks' wedi'u mabwysiadu a'u hystyried o fewn y Strategaeth Meysydd Chwarae</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Gwasanaeth Parciau Cyngor Caerdydd        |
| 9 | <b>Amgylchedd bwyd sy'n cefnogi ac yn galluogi pawb i gael bwyd da</b>                              | Gwella argaeledd bwyd da                                                      | Gwella argaeledd bwyd iach a chynaliadwy a gynigir ar draws safleoedd a reolir ar gyfer staff ac ymwelwyr                                                                                        | Caerdydd: <ul style="list-style-type: none"> <li>Y bwyd sydd ar gael ar hyn o bryd drwy safleoedd a reolir gan Gyngor Caerdydd wedi'i adolygu drwy lens bwyd iach, carbon isel</li> <li>Y bwyd sydd ar gael drwy safleoedd a reolir gan Gyngor Caerdydd wedi'i fapio (<i>e.e. ysgolion, Ffreutur Neuadd y Sir, Caffi'r Castell, Hybiau Cymunedol, Canolfannau Dydd ac ati</i>).</li> <li>Effaith bwydlenni gwasanaethau arlwyo ar iechyd ac allyriadau carbon wedi'u hasesu</li> <li>Targed wedi'i gytuno a map trywydd wedi'i lunio ar gyfer sut i leihau bwydydd â lefelau uchel o Garbon, Braster, Halen a Siwgr sydd ar fwydlenni</li> </ul> | Cyngor Caerdydd (drwy'r Strategaeth Fwyd) |

|   | Blaenoriaeth<br>y system | Y newid yr ydym yn<br>ceisio ei gyflawni | Yr hyn y byddwn<br>yn ei wneud | Beth fydd yn cael ei<br>ystyried yn llwyddiant                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Pwy fydd<br>yn arwain                                                                    |
|---|--------------------------|------------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9 |                          |                                          |                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>Gwaith cwmpasu wedi'i wneud ar gyfleoedd i ddylanwadu ar Fframwaith Caffael Bwyd Caerffili a'i ddiweddarau a'r rheini wedi dechrau cael eu rhoi ar waith</li> </ul> <p>BIP Caerdydd a'r Fro:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Cydymffurfiaeth â Pholisi Bwyta'n Iach mewn Bwyta'i ac Allfeydd Manwerthu Ysbytai BIP Caerdydd a'r Fro</li> <li>Dewisiadau bwyd a diod iach sydd ar gael ar safleoedd y BIP i staff, cleifion ac ymwelwyr yn parhau i wella</li> </ul> | Grŵp Llywio Bwyta'n Iach mewn Bwyta'i ac Allfeydd Manwerthu Ysbytai BIP Caerdydd a'r Fro |